

تابستان نزدیک است و بعضی از ما بدون اینکه حتی گر ممان باشد، به طور خود کار و از پیش تعیین شده انگشت مبارکمان به سمت کلید های کولر می رود. اما وزیر نیرو با جایزه ای تشویقی که پیش از این مژده اش را داده بود، سعی کرده است جلو اسراف و استفاده بی رویه از این سندرومی که نه نامی دارد و نه درمانی را بگیرد! در این راستا مقرر شده است از ابتدای خرداد تا انتهای شهریور امسال به مدت چهار ماه، اگر مشترکان خانگی برق نسبت به مدت مشابه پارسال در مصرف برق صرفه جویی کنند، به ازای هر کیلووات ساعت صرفه جویی تا ۲هزار تومان، معادل بیست برابر هزینه فروش برق،

جهانی شدن توس یک گام به پیش

قرارداد طرح ویژه حفاظت و احیای توس بسته شد
تا محوطه تاریخی توس به ثبت جهانی نزدیک تر شود

گزارش روز

روزنامه‌نگار الزهرا مهریزاده

نزدیک به سی سال از ۱۹ تیر ۱۳۷۵ می گذرد؛ روزی که رهبر معظم انقلاب از آرامگاه فردوسی و شهر تاریخی توس بازدید کردند. پس از این بازدید، معظم له در دستخطی خطاب به مسئولان این گونه نوشتند: «خدا را شکر که در حاشیه زیارت تابستانی مشهد مقدس رضوی (علیه آلاف التحیه) توفیق بازدید از مقبره فردوسی بزرگ و نامدار در شهر تاریخی و پرقدسه توس نیز دست داد. اگرچه در گذشته آن مقبره و برخی یادگارهای تاریخی دیگر موجود در آنجا رادیده بودم، اما این بار، هم به خاطر اهتمام به جانب مهم فرهنگی و تاریخی آن و هم به خاطر کارهای خوب آبادانی و زیباسازی که در آن انجام شده است و هم نیز به خاطر خبرهای آسف انگیزی که از غارت ذخیره کم نظیر موجود در این منطقه به من رسیده بود، آن را با دقتی بیشتر و با انگیزه و میل و شوری مضاعف نگاه کردم. اکنون احساس من آن است که دولت، موظف است با همت به کار در این بخش پردازد و آنچه تا کنون شده، بسی کمتر از اندازه بایسته است.»چند ماه پس از این نامه- در تاریخ ۲۶ آبان ۷۵- مجموعه ای سیصد و شصت هکتاری شامل ارگ و برج و باروی توس، ثبت ملی شد. در این مدت- از سال ۷۵ تا کنون- هشت دولت روی کار آمدند اما هفت خان ثبت جهانی توس به دلایلی مانند کم و کیف حفظ ساختار یافت تاریخی به خان پایانی نرسید. در این مدت همچنین قول ها و طرح های بسیاری برای گرہ گشایی از کلاف پیچیده توس مطرح شد. طرح راهبردی و طرح تفصیلی از جمله این طرح هاست، اما این طرح هانیز نتوانست به صورت ویژه تعیین تکلیفی برای یافت تاریخی توس کند. چندی است زمزمه هایی از یک طرح ویژه برای محوطه تاریخی توس مطرح است؛ طرحی که قرار است نگاهی ویژه به محوطه تاریخی توس ببینداز. گفته می شود این طرح را که «طرح ویژه حفاظت و احیای توس» نام دارد، اداره کل راه و شهرسازی پیگیری می کند. مسئولان میراث فرهنگی استان معتقدند با این طرح، مسیر ثبت جهانی هموارتر از قبل خواهد شد. کم و کیف طرح و نیز سرنوشت طرح های قبلی را از محدثه نجفی، معاون معماری و شهرسازی اداره کل راه و شهرسازی، جویا شدیم.

زمزمه هایی از بسته شدن قرارداد با مشاور برای یک طرح ویژه درباره محوطه تاریخی توس مطرح است. این طرح ویژه با طرح و برنامه های سابق درمورد توس چه تفاوتی دارد؟

طرح ویژه حفاظت و احیای توس، شمال کشف و محدوده حفاظت شده توس را زیر پوشش قرار داده است. به عبارت دیگر این طرح شامل محدوده ای از یافت تاریخی توس است که وزارت میراث فرهنگی آن راثبت و ابلاغ کرده است. بنابر این قرار است داخل آن محدوده تهیه شود. درمورد طرح ها و تفاوت آن ها با یکدیگر باید این طور گفت که در منطقه توس، طرح های دیگری مانند طرح راهبردی توس در حال اجراست. تفاوت این طرح ها در محدوده های زیر پوشش و در دست اجراست. به عنوان نمونه در طرح راهبردی، کل محدوده منطقه توس (شمال و جنوب کشف) مد نظر بود. در طرح تفصیلی توس، محدوده جنوب منطقه توس بررسی شد و در طرح ویژه حفاظت و احیای توس (طرح فعلی)، محدوده شمال و نیز محدوده تاریخی که وزارت میراث فرهنگی ثبت و ابلاغ کرده، مدنظر است.

وسعت و کم و کیف این طرح چگونه است؟ وسعت دقیق آن را به خاطر ندارم. اما تاجایی که در ذهن دارم، محدوده تاریخی منطقه توس ۳۶۰ هکتار است. این محدوده همراه با حریم درجه یک آن حدود ۵۴۰ هکتار خواهد شد. طرح ویژه حفاظت و احیای منطقه تاریخی توس و پیرامون آن به صورت ویژه به منطقه تاریخی توس و حریم درجه یک آن توجه می کند تا با تهیه و اجرای آن، بتوان به مسائل و مشکلات جاری در این محدوده تاریخی پاسخ گفت.

اشاره ای هم به کاربری های مدنظر و تأکیدی و نیز ضرورت لحاظ شدن این کاربری ها در طرح ویژه توس بکنید؛ به عنوان مثال بگویید فضای سبز بافت مسکونی یا گردشگری چقدر قرار است در این طرح لحاظ شود؟

برای اجرایی شدن طرح ویژه توس چقدر اعتبار نیاز است؟ (اعتبارات کشوری و استانی) رقم متفاوت است. گفتن آن مهم است؟

منطقه توس به دلیل همین بافت تاریخی و گردشگری برای استان و کشور دارای اهمیت است. سال هاست روند احیای توس درگیر طرح ها و اعتبارات است. تمام این عوامل، خودش دلیلی برای اهمیت اعتبارات است. با این توضیحات

از دولت پاداش دریافت کنند. به گفته وزیر نیرو، هیچ محدودیت پرداختی در پاداش صرفه جویی وجود ندارد و دولت هزاران میلیارد تومان برای پرداخت به مردم در دستورکار قرار داده است. بر این اساس، اگر مشتری کولر آبی اش را نسبت به تابستان پارسال روی دور کند قرار دهد، می تواند تا ۱۵۰ هزار تومان برای هر ماه پاداش صرفه جویی دریافت کند. همچنین اگر مشتری واقع در استان های گر مسیر کشور، یک کولر گازی اش را در فصل گرم خاموش کند، می تواند ماهانه تا یک میلیون تومان پاداش صرفه جویی دریافت کند. پس برای یک پاداش جاتانه آماده شوید!

عکس: محمد زارنیا

چه رقمی برای این طرح در نظر گرفته شده است؟ تا کنون این موضوع مطرح نبوده است که رقم ابلاغی محقق نشود.

این پاسخ شما به معنای آن است که اعتبارات در نظر گرفته شده، کامل جذب شده است؟ بله. هر زمان رقی اختصاص یافته، تمام آن جذب شده است؛ البته درمورد اعتبارات و اختصاص آن باید به این نکته نیز اشاره شود که، ایزنی ها و گفت و گوهای بسیاری در حوزه های استانی و کشوری برای تأمین و جذب آن صورت می گیرد.

در نهایت به رقم قرارداد طرح اشاره نشد که چقدر است؟

موافقت نامه تأمین اعتبار طرح را سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان به این اداره کل ابلاغ کرده است. در حوزه قرارداد مشاور برای طرح حفاظت و احیای توس، یک میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان منظور شد.

منکر تلاش ها و فعالیت های عمرانی مدیریت شهری و برخی دستگاه های دیگر در این منطقه نیستیم، اما با بودجه های فعلی، نمی توان انتظار تحولی سازنده در توس را داشت. شاید لازم است توس، بودجه ویژه داشته باشد. چه میزان اعتبار نیاز است تا پایانی برای پرونده این منطقه تاریخی باشد؟ نمی توان پاسخی به این سؤال داد؛ چون

شهرها زنده و پویا هستند، بنابراین با گذشت هر چند سال برای یک منطقه، باید طرحی جدید با اقی مشخص، تصویب و اجرا شود. با این تفاسیل، نمی توان برای توس پایانی در نظر گرفت. نکته دیگر برای پایان طرح ها، روند اجرای آن ها است. گاهی دستگاه ها در مسیر اجرا با چالش هایی نظیر تملک روبه رو می شوند. این عوامل نیز پایان طرح ها را با مشکل روبه رو می کند.

یکی از معضلات اساسی توس، ساخت و سازهای بی قاعده و بی قواره در این منطقه تاریخی است. خیلی ها نیز از خلا موجود در سال های گذشته استفاده کردند و دست به ساخت و سازهای غیرمجاز زدند. در طرح جدید قرار است چه تدبیری برای این معضل اندیشیده شود؟ شهرداری ها به عنوان متولی اصلی اجرای طرح های توسعه شهری، مسئولیت نظارت بر ساخت و سازها را بر عهده دارند. در منطقه تاریخی توس علاوه بر شهرداری، اداره کل میراث فرهنگی استان نیز نظارت دارد.

سرانه های عمومی در یولار شاهنامه و توس بسیار اندک است. از ظرفی شهرداری زمین بزرگی در این محدوده ندارد تا بتوان آن را برای کاربری نظیر پارک های عمومی اختصاص داد. برای این مسئله آیا تمهیدی اندیشیده شده است؟ در این زمینه مقرر شد از ظرفیت سایر مالکان منطقه استفاده شود. علاوه بر آن تحقق پذیری کاربری های خدماتی و عمومی با حضور شهرداری مشهد و سایر دستگاه های اجرایی به دقت بررسی خواهد شد.

پاشنه آشیل توس، محوطه تاریخی این طرح است که از سویی رسیدگی خوبی به آن نشده و از طرف دیگر انبوه ساخت وسازها در کنار موضوع دکل های برق، معضلی برای ثبت جهانی توس شده است. چگونه قرار است این پاشنه آشیل به قسمت روبین تن طرح تبدیل شود؟ تمام ضوابط اعلامی را اداره کل میراث فرهنگی در طرح لحاظ کرده است. همچنین تمام اقدامات در عرصه و حریم های منطقه تاریخی توس بر پایه ضوابط و مقررات وزارت میراث فرهنگی، انجام خواهد شد.

قرار است با ارائه این طرح چه میزان از اراضی تاریخی توس آزاد شود؟

اراضی منطقه تاریخی توس بر اساس نقشه ها و ضوابط و مقررات ابلاغی وزارت میراث فرهنگی کشور، آزادسازی خواهد شد. میراث فرهنگی هر آنچه اعلام و مصوب کند، مشاور آن را در طرح منظور خواهد کرد.

موضوع معادن و تعیین تکلیف آن ها یکی از مطالبات عمومی است. توضیحاتی درباره این طرح و سرنوشت معادن محدوده بدهید؟ با توجه به ضوابط و مقررات طرح های فرادست، برداشت و بهره برداری از معادن در محدوده و حریم شهرها امکان پذیر نیست. در محدوه توس نیز این ضوابط حاکم است. در سال های اخیر معضل پهنه های معدنی نزدیک به محدوده توس از منظر آلودگی های محیطی و ترافیکی ناشی از وجود آن ها، شناسایی و در جلسات متعدد بررسی شد. در نهایت با اخذ مصوبه از مراجع مربوط بر ممنوعیت اجرای این معادن و جلوگیری از ادامه فعالیت آن ها تأکید شد و این موضوع به تصویب رسید.

با اتمام بررسی و تصویب طرح تفصیلی توس، امید به فرجامی خوش برای جمعیت صد و بیست هزار نفری منطقه توس زنده شده است. اما سابقه ده ها سال محرومیت توس آن قدر چهره این منطقه را تازنا بی کرده است که شاید امید به تحول کوتاه مدت در این منطقه، امیدی ای عبث باشد. چشم انداز بلند مدت برای توس رسیدن به مطلوب های مدنظر توس را چند سال یا چند دهه سال برآورد می کنید؟

تعیین زمانی مشخص و دقیق برای دستیابی به اهداف طرح، به همکاری تمام دستگاه های مسئول مرتبط است. نکته دیگر اینکه تحول در این منطقه به اقدامات ویژه شهرداری و اداره کل میراث فرهنگی استان بستگی دارد.

قرار است یکی از دروازه های ورودی مشهد، محدوده بولوار شاهنامه باشد، آیا این طرح بیشتر در حد یک طرح بلندپروازانه است یا اینکه طرح و برنامه ای برای اجرایی شدن آن وجود دارد؟ طرح فوق به عنوان طرحی موضعی، به کار فرمای شهرداری مشهد در حال تهیه است، بنابراین درباره کم و کیف اجرای آن باید از شهرداری پرسیده شود.

سرانه های عمومی در یولار شاهنامه و توس بسیار اندک است. از ظرفی شهرداری زمین بزرگی در این محدوده ندارد تا بتوان آن را برای کاربری نظیر پارک های عمومی اختصاص داد. برای این مسئله آیا تمهیدی اندیشیده شده است؟

در این زمینه مقرر شد از ظرفیت سایر مالکان منطقه استفاده شود. علاوه بر آن تحقق پذیری کاربری های خدماتی و عمومی با حضور شهرداری مشهد و سایر دستگاه های اجرایی به دقت بررسی خواهد شد.

حسین طهماسبی معاون فرهنگی و اجتماعی فرمانداری انتظامی استان خراسان رضوی

قانون و قانون مداری، همان قانون نظام مندی اجتماعی در آموزه های اخلاق دینی و معرفت انسان است. اعضای جامعه دارای حقوقی هستند که در معنای عام به آن احترام می گذارند و آن گاه که در راستای تحقق خواسته ها و پاسخگویی به نیازها و تأمین امنیتشان باشد و منفعت هایشان را تأمین کند، خود و دیگران را به احترام و رعایت این حقوق ملزم می کنند.

آموزه های اخلاق دینی رسالت مهمی دارد و می خواهد این الزام در احترام و رعایت حقوق و قوانین را از تأمین منفعت های شخصی به تحقق منفعت های اجتماعی سوق دهد.

در واقع ظرفیت های عقلانی با آموزه های دینی حکم می کنند که به حقوق و قوانین اجتماعی احترام گذاشته شود. البته این نکته مهمی است که انسان ها برای برآورده سازی خواسته ها و نیازهای خود و همان تأمین منافع شخصی شان نیازمند توجه به منافع جمعی هستند. زیرا با برقراری و تأمین نظم و امنیت و سلامت اجتماعی، افراد جامعه در وضعی ایمن دارای زندگی آرام خواهند بود.

افراد در قانون طبیعی زندگی خود که از آن به عقل تعبیر می شود، می دانند و می خواهند که همه باهم برابر باشند و هیچ کس نباید به زندگی، سلامت، آزادی و دارایی ها و حقوق دیگران آسیبی برساند و بی توجهی به قوانین طبیعی جامعه سرکوب عقل و منطق خواهد بود.

در این منظر افرادی که به عقل و منطق بی احترامی کنند، می توانند برای خود و جامعه خطرناک باشند. یکی از اصول اساسی زندگی اجتماعی این است که مردم بر پایه عقل تن به پذیرش قوانین داده اند. زیرا آن ها مقید هستند که حریم ها از لحاظ حقوقی و اجتماعی باید حفظ شود.

حتی افرادی که به ظاهر قانون گریز به نظر می رسند، اگر حقوق و منافعشان به خطر بیفتد، دست به دامان قانون می شوند و گواه بر این مدعا اظهارات افرادی است که در دفاع از حقوق و منافع به خطر افتاده خود با فریاد دادخواهی بر ضرورت قاطعیت قانون و برخورد با قانون گریزان تأکید کرده اند. حال آنکه همین افراد در ادعای دفاع از حقوق مردم، کاسه داغ تر از آتش هستند و از قانون طبیعی متکی بر عقل فاصله می گیرند.

یک واقعیت را باید در نظر داشته باشیم؛ قانون در هر جامعه نوعی معیار باشیوه رفتاری برای مردم تجویز می کند که هدش عنان بر خواسته ها و انگیزه های خطر ساز است.

وجود همین معیار، عامل و انگیزه مؤثری برای تعیین نحوه عمل و تراز رفتاری است که همراهان و همگامان این معیار، شهروندان قانون مدار و صاحب نشان و افتخار هستند.

تلاش همه دستگاه های حکومتی و نهادهای دولتی و همچنین سازمان های آموزشی و تربیتی و حمایت گروه های مردم نهاد این است که افراد جامعه، خود را با قانون تطبیق دهند و از آن پیروی کنند. در این صورت است که انبوه افراد جامعه با گرایش ها و سلاقی متفاوت و حتی متضاد در کنار هم و هر یک در محدوده حقوق خود عمل می کنند و اختلاف نظرها و سلیقه ها در این موارد به رویارویی مستقیم که عامل هرز رفتن نیرو و خسران و زیان به توان و سرمایه های جامعه است، نمی انجامد.

در سایه کارکردهای قانون است که قانونمندی جامعه و حفظ تعادل اجتماعی و بقای بهینه نظام اجتماعی تأمین می شود.

حاکمیت قانون، ترویج آزادی و رعایت قوانین موضوعی است که همواره تبیین و تشریح رعایت آن ها از عوامل پیشرفت و توسعه اجتماعی و سیاسی جوامع به شمار می رود و لازمه ارتقای سطح آگاهی و دانش شهروندان عزیز است که ادای این وظیفه و تکلیف مهم نیازمند توجه به نقش مردم در تولید، برقراری و پایدایی نظم و امنیت است.

امروز ساختارهای هوشمند سازی شده توان نهاده نندادن حاکمیت قانون را پشتیبانی می کنند و افراد قانون گریز که به حقوق دیگران بی احترامی کنند، با احساس خطر در منافع شخصی شان خواهند دانست که برابری، بسترسازی برای احساس آرامش و تعهد به آرمان ها و اصولی که برگرفته از معیارهای دینی و اعتقادی آحاد جامعه است، همان تأمین منافع جامعه خواهد بود و بر پایه عقل و منطق و قانون طبیعی زندگی باید به آن پایبند و مقید باشند.

خبرهایی که حال دلمان را خوب می کند برای ما ارسال کنید

به قول قدیمی ها: آدمیزاد به امید زنده است. برای امیدواری بهانه که هیچ، دلیل ها هم فراوان اند. می گویند نه؟ کافی است هر روز به، چشم‌تان روشن، سری بزنید و به خبر خوشی که از میان انبوه خبرهای خوب هر روز انتخاب کرده‌ایم، نگاهی ببندازید. کوچک یابزرگ، فرقی نمی‌کند، اگر شما هم خبر خوشی دارید، با ما در میان بگذارید تا با کمک هم‌دیگر، حس خوب زندگی را با هم‌شهریانمان به اشتراک بگذاریم. راه ارتباطی مان، مستقیم و نزدیک است. کافی است به شماره ۰۹۱۵۸۲۳۴۹۶۴ - پیامک بدهید تا در کوتاه‌ترین زمان با شما تماس بگیریم و چشم مردم را به خبر خوش‌تان روشن کنیم.